

CHWIŁA

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I. p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.354.

Cena egzemplarza 12 Mk.

PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 290 Mk. — zamiejscowa 320 Mk. — zagr. 400 Mk.

CENA OGŁOSZEN: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 15 Mk., nadesłane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 40 Mk., komunikaty i wiadomości po kronice 70 w tekście i przed kr. 80 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 120 Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 60 Mk., najmniej 5 w. — 300 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 5 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupno - sprzedaż: 8 - Mk., tym samym drukiem podwójnie, paski na stronach tekstowych oblicza się według taryfy nadesłanego. — Wszystkie ogłoszenia w soboty i święta żyd. o 50% drożej.

Dokoła zjazdu kupców żydowskich.

(m). Kupcom polskim i służącej im prasie nie na ręce są kupcy żydowscy. Najchętniej chcieliby pozostawić kupców żydowskich w cieniu i przejść nad nimi do porządku. To jednak tak łatwo nie pójdzie. Kupcy żydowscy stanowią 3/4 całego stanu kupieckiego w Polsce, a w stosunku do nich młodem jest jeszcze kupiectwo polskie. Żydowski kupcy przez swoje stosunki z zagranicą, stworzyli import, a przed wojną, gdy świat jeszcze nie stanął na głowie, byli wyrazicielami i twórcami eksportu do najdalej położonych krajów. Kupiectwo żydowskie, zorganizowane w gremiach kupców i przemysłowców, jest dzisiaj także poważną korporacją i posiada dosyć siły żywotnej, by uzyskać należny sobie wpływ na stosunki gospodarcze kraju.

Ze polscy kupcy nie reflektują na udział żydowskiego kupca przy „Targach Wschodnich”, to rzecz zupełnie jasna i nie wymagająca dyskusji. Nie zważają na to, że młode kupiectwo polskie, tak nieliczne, bardzo niepozornie wyglądać będzie, po „wzorkowym” zjeździe w Pradze, gdzie i żydźmi czescy, niemieccy i żydowscy kupcy, bez najmniejszego zgrzytu, w braterskiej zgodzie radzili o rozwoju, utrwaleniu i stabilizacji handlu, po strasznej wojnie, która przedewszystkiem uśmierciła handel prawowity, zastępując go paskarstwem tych „nouveaux riches”, którzy w handlu upatrują tylko źródło szybkiego wzbogacenia się bez względu na środki. Na zjeździe świata handlowego, który się z końcem września br. odbędzie w Lwowie, nie powinno jednak mimo tych tendencji kupiectwa polskiego, brać licznego zastępu kupców żydowskich. Nic to, że im towarzyszyć będzie syk tych wszystkich, którym sola w oku jest wogóle istnienie kupców żydowskich i tych, którzyby chętnie pozbyć się chcieli ich konkurencji.

I kupcom żydowskim należy się miejsce pod słońcem. Nie są gorsi od innych, ręce ich są czyste i pod każdym względem wytrzymują porównanie z handlem polskim.

Dla kupiectwa żydowskiego, z jego ruchliwością i dokładną znajomością rynków zbytu całego świata, ściśle się widok nowego rozwoju po latach wojny, która przerwała wszelkie stosunki, a pozostawiła szerokie pole do działania dla paskarstwa, jako nowej, łatwej i do bogactw prowadzącej formy handlu wojennego. Dlatego nie powinno kupiectwo żydowskie zostać w cieniu, do którego je chcą wpuścić jego przeciwnicy, ale odpowiednio do swojej ilości i siły, jako pośrednik między wytwórcami na całym świecie, a konsumentami u nas w kraju, jawić się na Targach Wschodnich, by wejść w styczność i znaleźć drogę do porozumienia z kupcami i wytwórcami obcymi i przyczynić się też swoją siłą do opasania ludzkości jednym łańcuchem wymiany dóbr. Lwów bowiem przez położenie swoje ma istotnie do spełnienia wielkie zadanie na polu handlu światowego. Tu na granicy niejakiego Wschodu

Z przesilenia gabinetowego.

Rektor politechniki warszawskiej p. Antoni Ponikowski zostanie p. emierem.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwili” (eg.).

Warszawa 16 września. Przesilenie gabinetowe można uważać za ukończone. Wiadomość o tym przyjął nie tylko warszawski świat polityczny z ulgą, ale też bez wątpienia ogół społeczeństwa, który zdaje sobie sprawę z tego, że kosz a roboty przesilenia urządzanego przy ul. Bielskiej przez grupę politykomanów ponosi cała Polska. Tej robotce położono wreszcie kres. Znalazła się większość sejmowa, aczkolwiek niezdolna do pozytywnej współpracy, zgodna jednak w tem, że należy się przeciwstawić zakusom reakcji, która korzystając z niemocy Sejmu usiłowała się dorwać do rządów.

Przewodcy stronnicy w r. prezentujący siedem klubów sejmowych z 236 głosami zgodzili się na to, by ster rządu powierzyć osobistości pozapartyjnej i pozaparlamentarnej, wskazując na byłego minist. oświaty Rady Regencyjnej rektora politechniki warszawskiej p. Antoniego Ponikowskiego, który, jak z odbytej wymiany zdań wynika, odpowiada wszystkim wymaganiom żądanym od przyszłego premiera. Endecy i ich satelici pozostali w opozycji, osiągnąwszy tylko 145 głosów. Powierzenie misji utworzenia nowego rządu p. A. Ponikowskiemu uchwalono na dziś odbytem posiedzeniu konwentu senatorów. Brane były pod uwagę dwa nazwiska. Centrum i lewica propono-

wały p. Ponikowskiego, podczas gdy endecy lansowali p. Korfańskiego. Za Korfańskim oświadczyły się 4 kluby skrajnie prawicowe: Z.L.N., narodowo-chrześcijański klub robotniczy, nar.-chrześ. stronnictwo ludowe i klub p. Małakiewicza — razem 145 głosów; za Ponikowskim siedem klubów, a to: PSL, P.P.S., Wyzwolenie, Skalszczycy, N.P.R., K. P. K. oraz klub mieszczański — razem 236 głosów. Żydzi się wstrzymali od głosowania, Niemcy byli nieobecni.

Na podstawie wyniku tego głosowania marszałek Trąpczyński wystosował list do Naczelnika Państwa następującej treści:

Warszawa, 16. września, 1921. Panu Naczelnikowi Państwa mam zaszczyt zaproponować zgodzić się z opinią konwentu seniorów p. Antoniego Ponikowskiego, rektora politechniki warszawskiej na stanowisko prezydenta gabinetu. Za kandydaturą p. Ponikowskiego oświadczyły się stronnicy w przedtawiające 236 głosów, przeciw stronnictwom liczącym 145 głosów.

Kancelarya cywilna Naczelnika Państwa przez specjalnego kuryera przesłała pismo to do obecnego miejsca pobytu Naczelnika Państwa, bawiącego poza obrębem Warszawy.

Jak słychać p. Ponikowski gotów przyjąć misję utworzenia nowego rządu.

O statut Galicyi Wschodniej.

Wniosek delegata kanadyjskiego na Radzie Ligi Narodów.

Geneva. (Pat.) 15. września. De Herty, delegat kanadyjski, złożył dziś prezydentowi zgromadzenia Ligi następujący wniosek: Zgromadzenie Ligi wyraża życzenie, aby Rada Ligi zwróciła uwagę Rady Najwyższej na konieczność ureg-

lowania w najbliższym czasie statutu Galicyi wschodniej. Na propozycję prezydenta odesłano powyższy wniosek do komisji projektującej (Commission Initiative).

Z obrad Komitetu Wykonawczego Wszechświatowej Organizacji syonistycznej

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Dziś ukończył się nowo wybrany Komitet Wykonawczy. Straży rabin dr. Chajes został wybrany prezydentem, dr. Hantke (Berlin) i dr. Stricker (Wiedeń) i rabin Berlin („M. Zachai”) wiceprezydentami.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Na odbytem dziś posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Juliusz Simon zastrzegł się przeciw rezolucji kongresu dotyczącej t. z. pracy teraźniejszości organizacyj krajowych w dysporze.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Wykonanie uchwały kongresu względem przeniesienia centralnego biura Z. F. N. do Pa-

lestycy napotyka na opór.

Simon i Hantke żądają usilania czasu przejęciowego, podczas gdy inż. Kaplański domaga się natychmiastowego przeniesienia Centrali Z. F. N. do Palestyny.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Komitet Wykonawczy powziął uchwałę, że wyłącznie członkowie Komitetu Wykonawczego stanowią Radę Nadzorczą Banku Kolonialnego.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Ożywioną dyskusję wywołała kwestya, czy członkowie Egzekutywy są uprawnieni do głosowania na posiedzeniach Komitetu Wykonawczego.

i Zachodu ogarnia kupiec widnokreśl uniwersalne i może się stać kupcem światowym w pełnem tego słowa znaczeniu.

Licznie powinni zatem kupcy żydowski jawić się na „Targach Wschodnich” a zjazd kupiectwa żydowskiego, jaki się w tym czasie we Lwowie odbędzie, powinien wypaść godnie nie tylko jako manifestacja, lecz także jako dowód jego żywotności.

Kongregacja Kupiecka we Lwowie.

Lwów, w sierpniu 1921.

Do P. T.

Kupiectwa Polskiego Rzeczypospolitej Polskiej!

Na I. Zjeździe kupiectwa polskiego w maju br. w Poznaniu przyjęto uchwałę, że następny Zjazd kupiectwa polskiego odbyć się ma podczas Targów Wschodnich w Lwowie w dniu 29. i 30. września, na który najmiejsem zaprosić zaszczyt mamy.

Znaczenie Zjazdu, doniosłość zetknięcia się, porozumienia i organizowania się Kupiectwa Polskiego jest tak wielkie, że tłumaczyć ich nie trzeba. W kraju naszym, zwłaszcza w Małopolsce a niewiele inaczej w P. Kongresowce olbrzymia większość handlu w niepolskich spoczywa rękach. Kupiectwo Polskie musi więc teraz w usilnym trudzie zdobywać dopiero piędź po piędzi w własnym kraju wielki i drobny handel wśród warunków nie zawsze najkorzystniejszych, wobec znakomicie skoordynowanego i przysłówowo solidarnego kupiectwa obcego. Umacnianie fundamentu i rozszerzanie handlu polskiego nie polega na samej tylko pracy jednostek, głównie pędząca jest z naszej strony potrzeba ścisłego porozumienia, solidarności i organizacji, z której równo jednostka na bezwzględne jej poparcie jak i odwrotnie organizacja na bezwzględny posłuch swych członków liczyć musi.

Równocześnie ze Zjazdem odbywające się Targi Wschodnie dadzą Panom możność bądź to porobienia znacznych transakcyj, bądź to orientowania się osobistego zarówno na rynku zbytu jak i podaży, zaznajomienia się z ogromną ilością firm produkcyjnych i rozszerzenia się wśród zastępców nowej klienteli. Targi Wschodnie wedle opinii firm zagranicznych, bawiących obecnie w Lwowie zjawiają się nadzwyczaj imponująco. Całe nowe miasto wspaniałych pawilonów rośnie wśród przeszlicznego parku z iście amerykańską szybkością. Zapowiedziany jest przyjazd około 30 tysięcy kupców i przemysłowców. Upraszamy zatem o jak najblizniejszy Zjazd, przyczem dołożymy wszelkich starań, by W Panowie w naszym pięknym i zarówno dla przeszlicznego położenia jak dla historycznych pamiątek godnym zwiedzenia mieście czuli się ja k najszybciej.

Prosimy zatem: 1) ze względu na wielki Zjazd kupiectwa najpóźniej do 20. b. m. zgłosić swój przyjazd celem zapewnienia kwatery; 2) o nadsyłanie referatów (długości 30 minut) do 10. bm. na ręce Kongregacji Kupieckiej w Lwowie. Komitet redakcyjny zastrzega sobie przyjęcie referatów, które zostaną wydane w broszurze.

Szczegółowy program Zjazdu pozwolimy sobie osobno rozślać.

Przybyłam
Kongregacji Kupieckiej.

II.

Do Kupiectwa Żydowskiego w Polsce!

Kupiectwo Żydowskie niedopuszczone do udziału w Zjeździe Kupiectwa Polskiego, w czasie Targów Wschodnich odbyć się mającym i traktowane jako element „obcy” i „wrogi Państwu” przez część obywatelskiego Kupiectwa Chrześcijańskiego, nie powinno w imię dobra kraju stać bezczynnie, lecz musi przez zmobilizowanie wszystkich sił starać się o zaprowadzenieładu i porządku, oraz o uwolnienie całego stanu kupieckiego bez róż-

Dr. Reich (Lwów) przemawiał przeciw przyznaniu członkom Egzekutywy prawa głosowania.

W chwili, gdy nadał telegram, dyskusja w tej sprawie toczy się w dalszym ciągu.

Z obrad Komitetu Żyd. Delegacji przy konferencji pokojowej.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 4.)

nicy wyznania i narodowości z ciężących na nim ograniczeń i o rychłe rozpoczęcie racjonalnej polityki gospodarczej.

W tym celu Lwowskie Stowarzyszenie Kupców i Centralny Związek Kupców w Warszawie zwołują na 27. i 28. września br. do sali Izby Handlowej i Przemysłowej w Lwowie Zjazd Kupiectwa Żydowskiego.

Wszystkie żydowskie zrzeszenia kupieckie wzywa się o śpieszne nadesłanie wykazu delegatów na Zjazd pod adresem Lwowskiego Stowarzyszenia Kupców (Hermańska 6).

Odezwa do P. T. Kupców i przemysłowców miasta Lwowa.

We Lwowie, 15 września 1921.

Zaczynają się pierwsze „Targi Wschodnie” we Lwowie.

W nich leży przyszłość naszego miasta, tak po małoszemu przez wojnę poraktowanego, od nich zależy dobro całego kraju. Bo one mają uzdrowić nasze stosunki handlowe, ułatwić kupcowi i przemysłowcowi kontakt czasowo rozerwany.

Tysiące obcych napłynęło do naszego miasta, jakie więc wrażenie wywoła, taką będzie opinia o nas, zaufanie do nas, a więc marka nasza. — I ta „marka” — (dobra marka kupców i przemysłowców, marka — waluta.

— Podnieść się może i musi nasz kredyt u zagranicy, gdy okażemy, że na kredyt zasługujemy a mianowicie pokazując, że pracujemy że staramy się o podźwignięcie gospodarcze. — O taką dobrą opinię miasta i bawia wszystkie inne miasta, gdziekolwiek tylko odbywają się targi. — Tam baczny się z całą starannością by nie podnoszono cen w sklepach, lokalach, by fryzjer nie podnosił cenika itd.

Inny musimy tak postępować, aby klient nasz nabnął zaufania do nas, by z chęcią do nas wracał. — Dlatego każde nadużycie będzie przez nas jaknajsurowiej piętnowane.

Pamiętajcie, że gości naszych przyjąć należy tak, by z chęcią wracali do naszego miasta.

Cen nie podnosić!

Kongregacja Kupiecka we Lwowie. — Towarzystwo Kupców Lwowskich. — Izba Rękodzielnicza we Lwowie.

Z obrad Rady Ligi Narodów. Estonia członkiem Ligi Narodów. Sprawa polsko-litewska.

Genewa. (Pat.) Na dzisiejszem posiedzeniu Zgromadzenia delegatów Norwegii Lange odpowiadając na zarzut, że jakoby brak inicjatywy ze strony Ligi utrudniał kwestyę rozbrojenia powszechnego, zaznaczył, że Niemcy w znacznej części już są rozbrojone. Co się tyczy Rosyi, co do której stanowiska zachodzą obawy to znajduje się ona w ostatniej nodze.

Stany Zjednoczone z własnej inicjatywy przeprowadza sprawę rozbrojenia marckiego. Delegat Albanii zaznaczył, że cały świat pragnie, aby odwieczne spory na Balkanie zakończyły się i aby zaprowadził tam ład i pokój. Przedstawiciel Grecyi Trachoulis odkłada hold dziełu Rady Ligi i domaga się aby większa ilość państw przystąpiła do Ligi.

Grecya pragnie aby Albania była wolna i niepodległa, a podnosi tylko zastrzeżenia co do Egiptu, Albania będzie się mogła rozwijać tylko wtedy, gdy Grecya będzie państwem zwyciężczym.

Dzisiaj odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Żyd. Delegacji przy konferencji pokojowej.

Dr. Leon Mockin złożył sprawozdanie z działalności Komitetu.

Wyjazd delegacji do Genewy.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Mockin i Sokolow wyjeżdżają do Genewy.

Dalszy ciąg obrad odroczono do piątku.

Genewa. (Pat.) Tekst poprawki Benesa do artykułu 21 statutu Ligi, przyjęty przez odnośną komisję brzmi: Zobowiązania międzynarodowe takie jak traktaty w sprawie rozbrojenia, porozumienia dotyczące pewnych terytoriów jak doktryna Monague zapewniające utrzymanie pokoju są uważane za niedające się pogodzić z postanowieniami któregośkolwiek punktu statutu. Wszelkie układy prowadzone przez członków Ligi mające na celu bądź określenie, bądź uzupełnienie zobowiązań przewidzianych w statucie Ligi a zdążające do utrzymania pokoju lub współpracy międzynarodowej będą mogły być omawiane jedynie pod egidą Ligi Narodów.

Genewa. (Pat.) Od specjalnego korespondenta). Komisja polityczna postanowiła zgłosić na dzisiejszem posiedzeniu wnioski w sprawie przyjęcia Estonii i Lotwy na członków Ligi Narodów. Powyższą decyzję przyjęto jednomyślnie; tylko przedstawiciele Czechosłowacji i Jugosławii wstrzymali się od głosowania. W czasie dyskusji przemawiało wielu mówców, między innymi delegat Polski Askenazy, który przemawiał za przyjęciem Estonii i Lotwy. Sprawę przyjęcia Litwy odroczono do czasu podjęcia rokowań dotyczących sprawy polsko-litewskiej.

Genewa. (Pat.) (Od specjalnego korespondenta). Zebranie wspólne delegacji polskiej i litewskiej na którym postanowiono przekazać sprawę polsko-litewską Radzie Ligi Narodów, było bardzo krótkie i miało charakter czysto formalny, tak, że nie czyniono nawet żadnych prób rozpoczęcia dyskusji między obu stronami w sprawie dotyczącego ich problemu. Hymans przedstawił krótkiej delegacji odpowiedzi drugiej delegacji na jego nowy projekt, poczem zaproponował powzięcie partychmiasowej uchwały co do przedłożenia sprawy Lidze Narodów. Obie strony zgodziły się na tę propozycję. Przewodniczący obu delegacji złożyli podziękowanie za jego wysiłek i pracę. Posiedzenie trwało zaledwie 20 minut. Rada Ligi Narodów w najbliższych dniach wysłucha sprawozdania Hymansa.

Genewa. (Pat.) (Od specjalnego korespondenta.) Na jutrzejszem posiedzeniu Rady Ligi znajdują się 4 punkty dotyczące sprawy polsko-gdańskiej. Przyjazd senatu Dr. Salmę przebywa już od kilku dni w Genewie.

Irlandya ogłosiła się niepodległym państwem.

Londyn. (Pat.) Wied B. K. Urzędowo donoszą: Lloyd George dzisiaj wieczorem zatelegrafował następujące oświadczenie Valerze Oświadczenie Pańskich delegatów, którzy byli tu w dniu 13 bm. i sformułowali żądania Pańskie, aby z rządem angielskim poraktowali jako przedstawiciele państwa suwerennego, uniemożliwiło konferencyę z nami. Delegaci doręczyli mi pismo od Pana, w którym Pan oświadcza, że rząd Pański ogłosił formalnie swoją niepodległość i uważa się za suwerenny. Powołam sobie zwrócić uwagę Pańską na skutki tego rodzaju oświadczenia. Uczynioną propozycję uważam za niedoręczoną, aby ja Pan miał czas przestudyować. Muszę zatem układać w sprawie konferencyi co innego i zapytać moich kolegów, jakie kroki należy poczynić wobec nowej sytuacji. Zakomunikuję Panu uchwały, gdy tylko to będzie możliwe. Ponieważ jednak pozostane tylko kilka dni, zwłoka jest nieuniknioną.

Narazie muszę jako i stanowczo oświadczyć, że rząd angielski nie zajdzie nigdy do stanowiska, które jest Panu znane. Gdybyśmy chcieli konfliktować z rządem Pańskim na pol-

i Zachodu ogarnia kupiec widnokrepi uniwersalne i może się stać kupcem światowym w pełnem tego słowa znaczeniu.

Licznie powinni zatem kupcy żydowski jawić się na „Targach Wschodnich” a zjazd kupiectwa żydowskiego, jaki się w tym czasie we Lwowie odbędzie, powinien wypaść godnie nie tylko jako manifestacja, lecz także jako dowód jego żywotności.

I.

Kongregacja Kupiecka we Lwowie.

Lwów, w sierpniu 1921.

Do P. T.

Kupiectwa Polskiego Rzeczypospolitej Polskiej!

Na I. Zjeździe kupiectwa polskiego w maju br. w Poznaniu przyjęto uchwałę, że następny Zjazd kupiectwa polskiego odbyć się ma podczas Targów Wschodnich w Lwowie w dniu 29. i 30. września, na który niniejszem zaprosić zaszczyt mamy.

Znaczenie Zjazdu, doniosłość zetknięcia się, porozumienia i organizowania się Kupiectwa Polskiego jest tak wielkie, że tłumaczyć ich nie trzeba. W kraju naszym, zwłaszcza w Małopolsce a niewiele inaczej w Ł. Kongresowce olbrzymia większość handlu w niepolskich spoczywa rękach. Kupiectwo Polskie musi więc teraz w usilnym trudzie zdobywać dopiero piędź po piędzi w własnym kraju wielki i drobny handel wśród warunków nie zawsze najkorzystniejszych, wobec znakomicie skoordynowanego i przysługowo solidarnego kupiectwa obcego. Umacnianie fundamentu i rozszerzenie handlu polskiego nie polega na samej tylko pracy jednostek, głównie działającą jest z naszej strony potrzeba ścisłego porozumienia, solidarności i organizacji, z której równo jednolita na bezwzględne jej poparcie jak i odwrotnie organizacja na bezwzględny posłuch swych członków liczyć musi.

Równocześnie ze Zjazdem odbywające się Targi Wschodnie dadzą Panom możność bądź to porobienia znacznych transakcyj, bądź to oryentowania się osobistego zarówno na rynku zbytu jak i podaży, zamajomienia się z ogromną ilością firm produkcyjnych i rozszerzenia się wśród zastępców nowej klienteli. Targi Wschodnie wedle opinii firm zagranicznych, bawiących obecnie w Lwowie zjawiają się nadzwyczaj imponująco. Całe nowe miasto wspaniałych pawilonów rośnie wśród przeszlicznego parku z łacie amerykańską szybkością. Zapowiedziany jest przyjazd około 30 tysięcy Kupców i przemysłowców. Upraszamy zatem o jak najbłyszczący Zjazd, przyczem dolożymy wszelkich starań, by WPanowie w naszym pięknym i zarówno dla przeszlicznego położenia jak dla historycznych pamiątek godnym zwiedzania mieście czuli się ja knaflęciami.

Prosimy zatem: 1) ze względu na wielki Zjazd kupiectwa najpóźniej do 20. b. m. zgłosić swój przyjazd celem zapewnienia kwater; 2) o nadsyłanie referatów (długości 30 minut) do 10. bm. na ręce Kongregacji Kupieckiej w Lwowie. Komitet redakcyjny zastępuje sobie przyjęcie referatów, które zostaną wydane w broszurze.

Szczegółowy program Zjazdu pozwolimy sobie osobno rozstać.

Prezydium Kongregacji Kupieckiej.

II.

Do Kupiectwa Żydowskiego w Polsce!

Kupiectwo Żydowskie niedopuszczalne do udziału w Zjeździe Kupiectwa Polskiego, w czasie Targów Wschodnich odbyć się mającym i traktowane jako element „obcy” i „wrogi Państwu” przez część obalarnuconego Kupiectwa Chrześcijańskiego, nie powinno w imię dobra kraju stać bezczynnie, lecz musi przez mobilizowanie wszystkich sił starać się o zaprowadzenie ładu i porządku, oraz o uwolnienie całego stanu kupieckiego bez róż-

Dr. Reich (Lwów) przemawiał przeciw przyznaniu członkom Egzekutywy prawa głosowania.

W chwili, gdy nadał telegram, dyskusja w tej sprawie toczy się w dalszym ciągu.

Z obrad Komitetu Żyd. Delegacji przy konferencji pokojowej.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 4.)

nicy wyznania i narodowości z ciężących na nim ograniczeń i o rychłe rozpoczęcie nacyonalnej polityki gospodarczej.

W tym celu Lwowskie Stowarzyszenie Kupców i Centralny Związek Kupców w Warszawie zwołują na 27. i 28. września br. do sali Izby Handlowej i Przemysłowej w Lwowie Zjazd Kupiectwa Żydowskiego.

Wszystkie żydowskie zrzeszenia kupieckie wzywa się o śpieszne nadesłanie wykazu delegatów na Zjazd pod adresem Lwowskiego Stowarzyszenia Kupców (Heimańska 6).

-0000-

Odezwa do P. T. Kupców i przemysłowców miasta Lwowa.

We Lwowie, 15 września 1921.

Zaczynają się pierwsze „Targi Wschodnie” we Lwowie.

W tych leży przyszłość naszego miasta, tak po macoszemu przez wojnę potraktowanego, od nich zależy dobro całego kraju. Bo one mają uzdrowić nasze stosunki handlowe, ułatwić kupcowi i przemysłowcowi kontakt czasowo rozzerwany.

Tysiące obcych napłynęło do naszego miasta, jakie więc wrażenie wywoła, jaką będzie opinia o nas, zaufanie do nas, a więc marka nasza — I ta „marka” — (dobra marka kupców i przemysłowców, marka — waluta.

— Podnieść się może i musi nasz kredyt u zagranicy, gdy okażemy, że na kredyt zasługujemy a mianowicie pokazując, że pracujemy ze staraniem o podźwignięcie gospodarcze. — O taką dobrą opinię miasta (baja wszystkie inne miasta, gdziekolwiek tylko odbywają się targi. — Tam bacznie z całą skrupulatnością by nie podnoszono cen w sklepach, lokalach, by fryzjer nie podnosił cenika itd.

Imy musimy tak postępować aby klient nasz nabrał zaufania do nas, by z chęcią do nas wracał. — Dlatego każde nadużycie będzie przez nas jaknajsurowiej piętnowane.

Pamiętajcie, że gości naszych przyjać należy tak, by z chęcią wracali do naszego miasta.

Cen nie podnosić!

Kongregacja Kupiecka we Lwowie. — Towarzystwo Kupców Lwowskich. — Izba Rękodzielnicza we Lwowie.

Z obrad Rady Ligi Narodów.

Estonia członkiem Ligi Narodów. Sprawa polsko-litewska.

Genewa. (Par.) Na dzisiejszym posiedzeniu Zgromadzenia delegatów Norwegii Lange odpowiadając na zarzut, że jakoby brak inicjatywy ze strony Ligi utrudniał kwestję rozbrojenia powszechnego, zaznaczył, że Niemcy w znacznej części już są rozbrojone. Co się tyczy Rosji, co do której stanowiska zachodziły obawy to znajduje się ona w ostatniej nodze.

Siany Zjednoczone z własnej inicjatywy przeprowadziły sprawę rozbrojenia marskiego. Delegat Albanii zaznaczył, że cały świat pragnie, aby odwieczna spora na Balkanie zakończyła się i aby zapisał tam kluch pokoju. Przedstawiciel Grecji Trachinidis oddał hołd dziełu Rady Ligi i domagał się aby większa ilość państw przystąpiła do Ligi.

Grecja pragnie aby Albania była wolna i niepodległa, i podnosi tylko zastrzeżenia co do Egiptu, Albania będzie się mogła rozwijać tylko wtedy, gdy Grecja będzie państwem zwyciężczym.

Dziś odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Żyd. Delegacji przy konferencji pokojowej.

Dr. Leon Mockin złożył sprawozdanie z działalności Komitetu.

Wyjazd delegacji do Genewy.

Karlsbad 15 września (tel. wł. — 1.) Mockin i Sokołow wyjeżdżają do Genewy.

Dalszy ciąg obrad odroczono do piątku.

Genewa. (Par.) Tekst poprawki Benesa do artykułu 21 statutu Ligi, przyjęty przez odnośną komisję brzmi: Zobowiązania międzynarodowe takie jak traktat w sprawie rozbrojenia, porozumienia dotyczące pewnych terytoriów jak doktryna Monabege zapewniające utrzymanie pokoju są uważane za niedające się pogodzić z postanowieniami któregokolwiek punktu statutu. Wszelkie układy prowadzone przez członków Ligi mające na celu bądź określenie, bądź uzupełnienie zobowiązań przewidzianych w statucie Ligi a zdążające do utrzymania pokoju lub współpracy międzynarodowej będą mogły być omawiane jedynie pod egidą Ligi Narodów.

Genewa. (Par.) Od specjalnego korespondenta). Komisja polityczna postanowiła zgłosić na dzisiejszym posiedzeniu wnioski w sprawie przyjęcia Estonii i Litwy na członków Ligi Narodów. Powyższą decyzję przyjęto jednomyślnie; tylko przedstawiciele Czechosłowacji i Jugosławii wstrzymał się od głosowania. W czasie dyskusji przemawiało wielu mówców, między innymi delegat Polski Askenazy, który przemawiał za przyjęciem Estonii i Litwy. Sprawę przyjęcia Litwy odroczono do czasu podjęcia rokowań dotyczących sprawy polsko-litewskiej.

Genewa. (Par.) (Od specjalnego korespondenta). Zebranie wspólne delegacji polskiej i litewskiej na którym postanowiono przekazać sprawę polsko-litewską Radzie Ligi Narodów, było bardzo krótkie i miało charakter czysto formalny, tak, że nie trzynięto nawet żadnych prób rozpoczęcia dyskusji między obu stronami w sprawie dotyczącego ich problemu. Hymans przedstawił każdej delegacji odpowiedź drugiej delegacji na jego nowy projekt, poczem zaproponował powzięcie natychmiastowej uchwały co do przekazania sprawy Lidze Narodów. Obie strony zgodziły się na tę propozycję. Przewodniczący obu delegacji złożyli podziękowanie na jego wysługę i pracę. Posiedzenie trwało zaledwie 20 minut. Rada Ligi Narodów w najbliższych dniach wysłucha sprawozdania Hymansa.

Genewa. (Par.) (Od specjalnego korespondenta.) Na jutrzejszym posiedzeniu Rady Ligi znajdują się 4 punkty dotyczące sprawy polsko-gdańskiej. Przyjda z senatu Dr. Salim przebywa już od kilku dni w Genewie.

Irlandya ogłosiła się niepodległym państwem.

Londyn. (Par.) Wied. B. K. Urzędowo donoszą: Lloyd George dziś wieczorem zatelegrafował następujące oświadczenie Valeriet Oświadczenie Pańskich delegatów, którzy przybyli tu w dniu 13 bm. i głowili żądanie Pańskie, aby z rządem angielskim pertraktowali jako przedstawiciele państwa suwerennego, uniemożliwiło konferencje z nami. Delegaci doręczyli mi pismo od Pana, w którym Pan oświadcza, że rząd Pański ogłosił formalnie swoją niepodległość i uważa się za suwerenny. Powołam sobie swobodę uwagi Pańskiej na skutki tego rodzaju oświadczenia. Uczynioną propozycję uważam za niekorzystną aby ja Pan miał czas przestudyować. Mityną zatem układ w sprawie konferencji cofnąć i zapytać moich kolegów, jak kreid należy poczynić wobec nowej sytuacji. Zakomunikuję Panu uchwały, gdy tylko to będzie możliwe. Ponieważ jednak pozostaje tylko kilka dni zwłoka jest nieunikniona.

Narazie muszę jako i stanowczo oświadczyć, że rząd angielski nie znajduje nigdy w stanowiska, które jest Panu wstac. Gdybyśmy chcieli konfrontować z rządem Pańskim nie post-

Żydzi spełnijcie swój obowiązek wobec

Deklaracje i daninę należy składać w biurze lwowskim przy ul. Św. Anny 9 parter codziennie z wyjątkiem sobót i świąt żydowskich między godz. 9—1 i 3—4.

Keren Hajesod

stawie Pańskiego życzenia, oznaczałoby to, że oficjalnie uznajemy oddzielone się Irlandii od reszty imperium i uznajemy Irlandię jako niezawisłą republikę. Na takie żądanie może być tylko jedna odpowiedź. Wszelkie ustępstwa jakie rząd angielski poczynił państwu emu rządowi, aby dość do twalego urzędowania sprawy, były wynikiem walki szlachetności. Do tej chwili myślimy tylko stawał propozycje Panu, natomiast rząd Pański nie uczynił ani kroku ku nam. Dalejcie odpowiedź, która równa się prowokacji.

—II—

Schwester zstała w Niemczech.

Koenigswusterhausen. (Pat.) W komisji budżetowej parlamentu niemieckiego przeprowadzono dyskusję nad sprawą siostry zstała w Niemczech celem przybrania obecnego przesilenia oraz wyważania się zobowiązań względem emigracji. W naradach brało m. in. udział przeszło 20 dyrektorów banków. W dyskusji bardzo gwałtownie przemawiano przeciwko przekupstwu urzędników niemieckich. Podnoszono, że np. urzędnicy w Berlinie ułatwiają wyjazd mieszkańcom cudzoziemcom, szczególnie galicyjskim Żydom, pobierając łapówki, a wielu Niemców z tego powodu jest bez dachu nad głową.

—III—

Z nieoficjalnego frontu węgiersko-austriackiego.

Wiedeń. (Pat.) Urzędowo donoszą, że w pobliżu miejscowości Karl na wschód od granicy koło Jirschlag bandy węgierskie kopią rowy strzeleckie. Daje się zauważyć żywy ruch band węgierskich na wschód od granicy w okolicy Kirschlag.

Rokowania gospodarcze Polski z państwami bałtyckimi.

Ryga (EE.) Dnia 12. bm. rozpoczęły się w Rydze obrady ekonomiczne między Polską, Łotwą, Estonią, Litwą i Finlandią. Ze strony Rosji czynione są starania o zaproszenie jej do udziału w tej konferencji.

—IV—

Z. F. FINKELSTEIN.

Impresje kongresowe.

I. Preludium.

Brak autorytetu. To pierwsze wrażenie. Ogi Herzl, potem Nordau, a ostatnio Wolfson autorytetem był bezsprzeczny, górującym nad każdym kongresem.

Gdy Herzl sugestią geniusza, Nordau indywidualnością europejskiej mądry, a Wolfson ciętością i swą niezwykłą stawali się ogniskiem całego kongresu i jego bja-tem widnie temem, na kongresie obecnym wśród szeregu jaśniejących satelitów, nie widać blasku słońca, skupiającego w sobie wszystkie promienie rozpalonego do ogrzewki tłum.

Stąd frakcje, party, kręgi i pojedyncze indywidualności prym wiodzą, a brak władczej ręki, która niewidomym ruchem każdy tłum w jednolity zmięta organizm i jednolite na nim wyciska piśmo. B. i zbiorowisko to najczystszych umysłów współczesnego żydostwa i jego najznakomitszych reprezentantów — na kongresie w tłum się gępcia. W tłum mający własną psychikę i jak tłum każdy zmięta i nierozliczalny — u-

Pamiętajcie o uchodźcach z Ukrainy!

List z Stryja.

Akcja na rzecz „Keren Hajesod“ zaczyna u nas wchodzić w stadium krytyczne.

Wdrożona z wieloletnim rozmachem, licznymi mitingami i szerokością agitacją, zaczyna ostatnio utykać i, jeżeli nie otrzyma świeżej siły podnej, stanie niebawem na martwym punkcie.

Ten stan sprawy „Funduszu Podwalin“, sprawy najżywniejszej i najaktualniejszej dla całego żydostwa, od której zawisa możliwość odroczenia się narodu na własnej ziemi, już sama przez się musi każdego, kto czuje i myśli go żydowsko, niezmiernie ciężko dotknąć i wprawić w poważną zadumę nad przyszłością całego naszego ruchu renansansowego. Najboleśniej jednak jest to, że ten stan sprawy spowodowali ci, którzy mienią się chęlnymi przywódcami żydowskimi, którzy dotąd brali udział w każdej akcji narodowej, starzy syoniści, którzy ukamieniowali by każdego, kto by śmiał wątpić o ich firmowości i zdolności do ofiar. Członkowie egzekutywy lokalnej, uczestnicy a nawet kierownicy zresztą syonistycznych, mimo niedawno dopiero uroczyste przyjęcie, samo przez się zresztą zrozumiałego obowiązku popierania akcji na rzecz „Funduszu Podwalin“ z całym się, popadli w zupełną bezczynność i uprawiają wprost bieżny opór. Prócz szczupłej garstki jednostek świadomych o groźni ciążyącej na nich odpowiedzialności, których dotychczasowa praca najlepiej dowiodła, jaki świetny rezultat dałby się osiągnąć przy energicznym kontynuowaniu akcji, żaden z tych panów bodaj palcem nie ruszył, ani jednego łemiga, ani jednej deklaracji nie ścignął. Sami zaś ofiarowali kwoty śmiesznie niskie, nie stanowiące nie tylko kłopotliwej lecz nawet setnej części ich znacznych nieraz majątków lub dochodów.

Znamienne jest, że sfery indyferentne a nawet pozostałe jeszcze resztki asymilacji odnoszą się do akcji „K. H.“ z wielką sympatią, a oburzające jest, że z powodu osłabienia stanowiska powołanych i zobowiązanych do tego przedewszystkiem syonistów

legający łacno podmiotom chwili i sugestii własnego pojęcia.

To też bysnego trzeba wroku, by k'cha- osu planów, projektów, wniosków, obrad i uchwał wytyczną, odnaleźć i linię rozwojową kongresu, a choć obrady w plenum powagą techną i poczuciem odpowiedzialności, punkt ciężkości w komisje i kuluary się przenosi, gdzie waga się losy żydostwa.

Na sali zaś długie toczą się obrady, namiętne padają okrzyki, pojedyncze odłamy i frakcje jeno własnym ulegają przywódcom, a krajowe wielkości narby często używają trybuny światowej, by zamierzyć powtarzać komunały.

II.

Schützenhaus.

Białoniebieskie szandary nad budynkiem tym powiewają, a wokół do późnej nocy wie gorączka oczekiwania. Z trzech stron przy- pływa i odpływa fala gości, delegatów i gapiów i przez dzień cały jak w dzień sądny przed świątynią powolnym krokiem przechadzają się grupy osób i raz wraz wcho- dzą do wnętrza Schützenhausu, by wnet wyjść i dalej toczyć długie rozmowy. Tylko że gorączka nad tłumem tym się łąnosi i rozpalone oczy o niezwykłym światłą oczekiwania

niema komu zebrać od nich daniny.

Gdyby wszędzie tak wyglądało jak u nas, sytuacja byłaby wprost rozpaczliwą. Przerazenie ogarnia na myśl, w czyich rękach u nas ruch syonistyczny spoczywa i nie można się wobec tego dziwić, że ruch ten b- stamio prawie zupełnie zamarł. Ma się wrze- żenie, że ludzie ci, którzy wysuwali się waw- sze na czoło, którzy w każdej kwestyi mu- sieli zaznaczyć swoje stanowisko, wszędzie chcieli być słyszani i słuchani, chcieli b- wszystkim decydować, wszędzie wścibiał swo- je trzy grosze, gdzie tylko były do rozdania urzędy lub godności, że ludzie ci grali tylko komedię. Ten zupełny zanik poczucia odpowiedzialności w chwili, gdy waga się losy narodu, to hamiełne oguszcze- nie posterunku w rozstrzygającej i najkr- tyczniejszej dla nas godzinie dziejowej, świad- czy wymownie o wartości ich dotychczasowej działalności, którą widocznie kierowała nie idea lecz chęć zdobycia wpływów, mandatów, zaszczytów.

Egzekutywa krajowa powinna z tymi pa- nami gruntownie się rozprawić i przy zastoso- waniu wszelkich stojących jej do dyspo- zycji rygorów albo, o ile to przynajmniej u niektórych jeszcze możliwe, przeprowadzić ich do opamiętania i skłonić ich do speł- nienia obowiązku, albo też wyciąć zgnilne z dotkniętego nią organizmu, aby zapobiec dalszemu szerzeniu się jej i dalszym szkodom.

O jakichkolwiek przygotowaniach do spisu ludności zupełnie u nas nie b- sły- chać.

(wpj)

—II—

List z Czortkowa.

Bawiąca chwilowo w Czortkowie pna Chaire Gynt, asystentka profesora Weingattena w Wiedniu, wystąpiła tutaj z koncertem fortepianowym na dochód tutejszego Zakładu żydowskich sierót.

Przez nader subtelne i artystyczne wykonanie utworów Händla, Schuberta, Chopina, Paderewskiego i Liszta wywo- łała burzę oklasków i deszcz kwiatów wśród bardzo licznie zebranej publicz- ności.

Na szczególną wzmiankę zasługuje piękny ton, głębokie ujęcie i zrozumienie, wreszcie perlista technika mająca pole do

Szalom — szalom! — słowo to na każ- dym rozbrzmiewa krokiem. Wśród dziesiątek języków symbol jednego uczucia i jednej my- śli. Z wszystkich stron świata i wszystkich klas społecznych przedstawiciele. Robotnicy z Palestyny w skromnych tufurkach i dżen- telmeni z Anglii i Ameryki, o wytwornych manierach i dufności najwyższej waluty. Tu- taj wszelkie zacierają się różnice. Ideal wszy- stkich łączy, a mały o szarej fizyonomii i niedbale przyodziany robotnik Sprusnak z Pa- lestyny przed budynkiem kongresowym namiętne toczy dyskusje z potentatem gieldo- wym De Lieme i uczonym europejskiej sław- wy Warburgiem.

Tysiąc typów i tysiąc fizyonomii. Z wszy- stkich stron świata widać tu wysłanników, a międzynarodowa falanga kuracjuszy jest jak gdyby szafażem tego kosmopolitycznego tłumy kongresowego. Kosmopolitycznego jed- nak z pozoru i wyglądu, gdyż jedna go o- żywia myśl i jednym żyje uczuciem — Erez (Izrael).

To jest alfa i omegą wszelkich rozmów, a kilkoro dzieci palestyńskich, uwijających się z śpiewem hebrajskim i ch chotem przez dzień cały przed budynkiem kongresowym raz wraz stają się ośrodkiem grupy ludzi, gwa- rzących z nimi wesoło i podziwiających ich wcale „nieżydowską“ werwą i ciętość

TRUPA WILEŃSKA

Zrzeszenie Żyd. Artystów Dramatycznych m. WILNA.

Pożegnalne przedstawienia Sala teatralna przy ul. Szaszkiewicza 1. 5. Pożegnalne przedstawienia

Dziś w sobotę 17. września o godz. 3 pop. **»Na pograniczu dwóch światów«** (»DER DYBUK«) Sz. An-skiego.

W sobotę, w niedzielę i poniedziałek 16., 17., 18. i 19. września o godzinie 8 wieczorem.

PREMIERA: „TEN, który jest policzkowany

sztuka w 4 aktach z życia cyrkowego Le nida Andrejewa tłumaczona przez A. Morewskiego.

O SOBY:

Konsuela-tancerka (na afiszu królowa w tangu nakoniu) Mirjam Orleska
Hrabia Manczyna — ojciec Konsueli Josef Bu ow
Ten — Kloun w cyrku Brike (na afiszu — Ten, który jest policzkowany) Aleksy Szteln

Brike—papa Brike—dyrektor cyrku Jakób Wajslie
Zinde — poskromicielka lwów, zona
Brike Anna Braz
Alfred Bezano — dzokej Szalom Tania
Pan Abram Słobodski
Bron Renjar Leib Kad son
Dżekson — Kloun (»słońce Dżeksona«) Ma-eusz Kowal ki, Noe Nachbusz

Till klowny muzykalne
Pofi
Tomas
Ka elmistrz
Cyrkowy najędz'a

Luba Kadison
Pola Walter
Henryk Tarło
Samuel Szeffel
Izak Kowner

Artyści, Artystki. Chóralny balet, akrobaci cyrkowi.

Rzecz dzieje się w jednym z wielkich miast Francji. — Wystawa: L. Kadison.

Sprzedaz biletów codziennie w księgarni »Beth Israel«, Jagiellońska 15 od 11—1 przedpoł. i od 4—7 pop. — Od 7-mej pop. oraz w sobotę i niedzielę tylko przy kasie teatru. — Kierownik trupy M. MAZO.

popisu w utworach Liszta (Etüde chromatyczny, Guomenreigen) i Chopina (Be-ceuse).

Zarząd Zakładu poczuwa się do obowiązku z ożenia na tej drodze znakomitej artystce w imieniu sierót wyrazów najse deczniejszych podziękowania

Zjazd urzędników i urzędniczek prywatnych.

Konferencye delegatów grup zawodowych pol ciły podpisanemu związkowi zwołać Zjazd delegatów urzędników i prywatnych w czasie Targów Wschodnich w Lwowie. Polecono nam wezwać wszystkie zrzeszenia i związki urzędników prywatnych i odnieść się do wszystkich miejscowości i większych środowisk, gdzie urzędicy są zajęci i wezwać ich, aby wzięli udział w zjeździe.

Wywiązując się z tego obowiązku prosimy wszystkich urzędników Mał polski, aby przez delegatów wzięli udział w zjeździe delegatów urzędników i urzędniczek prywatnych, który się odbędzie w Lwowie w sali ratuszowej dnia 29 września od godziny 10 rano z porządkiem dziennym: 1) organizacja, 2) ustawowe regulowanie stosunków pracy i płacy pracowników prywatnych, 3) wnioski.

Wszystkich pracowników prywatnych, którzy mimo różnic skądinąd pochodzących, uważają, że w walce o poprawę bytu wszyscy pracownicy bez różnicy stanąć muszą w jednym rosszeregu, my po wysłanie delegatów na ten zjazd. Musimy się wspólnie naradzić nad naszymi potrzebami i jednolity program postępowania ustalić, aby zabezpieczyć byt i dolę naszą i naszych rodzin.

Wszystkich wyjaśnień udziela i zgłoszenia przyjmuje Związek urzędników i urzędniczek prywatnych w Lwowie ul. Kopernika 26 ll. p.

Za Związek urzędników i urzędniczek prywatnych w Lwowie:
Nowakowski. Nacher.

Z sądu wojskowego.

Bandyci przed sądem doraźnym.

Lwów 16 września 1921.
Przez blisko dwa miesiące około podlwo-wskie niepokojone były ustawicznymi rabunkami rabunkowymi. Dzień w dzień prawie zgłaszali się poszkodowani u władz bezpieczeństwa donosząc, że padli ofiarą bandytów. Wszelkie starania policji państwowej pozostały bez skutku, aż dopiero dnia 10 września zdołano schwycić bandytów. Są to dezertjerzy 19 pp. Władysław Owczarek i Stanisław Wolski. Oba zbiegłszy z szeregów wojskowych, wyszukali sobie „intra-mo" źródło dochodów, bo napady rabunkowe na przejeżdżających gościńcami w okręgu powiatu lwowskiego handlarzy. Przeważną część poszkodowanych stanowia kupcy żydowscy.

Owczarek i Wolski stanęli w dniu dzisiejszym przed sądem doraźnym, oskarżeni o zbrodnię rabunkową. Rozprawie przewodniczył major Gleich, oskarżenie wnosili karjami Romański oskarżonych bronili dr. Molnicki i dr. Scham. Ponadto powołano na rozprawę lekarzy dra Mehnera i dra Gorgolego.

Bandyci operowali w okolicy Gródka Jagiellońskiego, Rodatycz, Zimnej Wody itd. Lista napadniętych i obrabowanych przedstawia się następująco: Dnia 27. VII. napadli na Mosera Jollera, którego ciężko pobili, poczem zrabowali mu 37.000 mk.; 10 VIII. dostał się w ich ręce Dawid Hochberg.; 12. VIII. Marj kus Hoch i Ozyasz Reiter, ci postrzelali wówczas 30.000 mk.; 19. VIII. oskarżeni obrabowali J. Hullea, I. Metha i Arona Tenetbauma, zabierając im 50.000 mk. Dnia 23 sierpnia na gościńcu gródckim dokonali rabunku na osobie Landegga Gertlera, u którego zrabowali 28.000 mk. Dnia 26. VIII. napadli na Eisiga Friedhofera i zabrali mu 115.000 mk., dnia 29. VIII. Dawid Schirle Jan i Barzyl Krywczynsyn dostali się w ręce opryszków. Przy tem grupa ta postradali 43.000 mk., a ponadto Schirle został pobity. Na gościńcu stryjskim podobny los spotkał handlarzy Herza Freimanna, Chanę Markus i Hrycia Labędę. 1. bm. zrabowali oskarżeni u Maurycego Strassera 10.000 mk. Dnia 2. września wszczęli żołnierze policji pościg w Gródku Jagiellońskim za niebezpiecznymi bandytami. Owczarek i Wolski ostrzeliwując się żołierzom policyjnym, zdołali uciec pogoni. Działalność rabunkową zakończyli napadem na Ruchłę Keller, zabierając jej 27.000 mk.

Oskarżeni przed sądem doraźnym bez o-

Od czasu do czasu jak gdyby iskra elektryczna ten tłum spacerowiczów przesywa. Ruchy się ozywają, wzrok płomienieje i zaciekawieniem dysze, a setki par oczu wlepiają się w popularne postacie Sokolowa, Weizmana, Zabotyńskiego czy Balika, wchodzących czy wychodzących do Schuetzenhausu.

Narwisko także z ust do ust przechodzi, tu i ówdzie ktoś z tłumy szybkim ruchem odwraca się, przystępuje do osoby, zwracającej powszechną uwagę i odchodzi rozpromieniony, że uściśnął rękę przywódcy żydowskiego narodu.

Aż wieczór zapadł, a gdy przecudny laser nieba tysiącem rozjała się gwiazd, przewalające się przed Schuetzenhausem tłumy tajemniczym wydają się cieniem, hasającym wśród nocy przed rzęsiste oświetlonym wstybulem. Wewnątrz tysiącem polarów gorzą serca wybrańców narodu, gdyż w chwili tej losy jego się waga, — na dworze zaś tłum z napięciem wyczekuje zbawczej wieści, choć cieniem jest jeno nocy i jak każdy tłum bezimienny urzadzie w cień wieczności...

III. Sokolow.

Najbujniejsza indywidualność całego kon-

gresu. Choć pichy jest i ciężarem przeżyć sterany, czuć w tej duszy wibrujące tętno narodu. Bałkam litewski, który w dyplomacie europejskiej miary się zmienił, dziennikarz z talentu i zawodu, który urósł w grzywdę całego narodu. Ma w sobie Sokolow cze z rozpaczy buntującego się tłumy i listej przebiegłości urodzonego dyplomaty. Gdy na trybunie prezydyjalnej siadzie, jak gdyby ociężałym korpusem z stołem się zrasza, a głową jak gdyby pod ciężarem bólu narodowego uchyla. Ledwo jednak wstaje, aby zabrać głos, ciało gibkości nabiera. Lekkim płasem ironii w mig górującą zdradza umysłowość, a fenomenalna wielostronność okazuje się w nawale cytatów, myśli i argumentów.

Sokolow należy do rzadkich indywidualności, które i u szczytów powodzenia niebiają się i rozwijają, a gdzie ich spowolą kopieczność chwili dziejowej, tam rosną z zadaniem i wywołują wrażenie ostrzonościwej osobistości.

IV.

Marcin Buber.

Komiwojater Balzema. Ma minę Mesyasza, a postać męczennika idei. Głęboko osadzone oczy wywierają z ugnuchowionego

oblicza uczonego czy poety i wpatrują się w tłum z melancholią niezo umianego zbawcy świata.

Odkrywa boga, a jest mis rz m reklamy. Lada chasyd z Czortkowa więcej ma y sobie tradycyi Balzema, a niejeden autodydakta z bejthamidraszu więcej ma żydowskiej uczoności. Co na zachodzie ekstraktem jest żydostwa, u nas jeno wywołuje uśmiech politowania. Co u falangi wyrwanej z żydowskiego pnia młodzieży, szczerem jest żydowskiego objawienia, u nas w chaos wyrasta.

Szkoda tego niezwykłego talentu i szkoda tej młodzieży, na lep idącej haszyszu słów. Pustką wieje ten bóg i fałszywym wydaje się ten prorok. Literatura szychem staje się religii, a patos kamwą oklepanych wartości.

Tłum łatwo pozyskać mistyką objawienia, lecz kto bliżej w kuźnię tej mistyki wglądnie, sekciarstwo zoczy czy mętna bajure, co żydostwa staje się karykaturą, a nie jego wiet-em o'biciem.

Choć Buber na zachodzie bołys c'em jest ignoranckich snobów, tam gdzie tetro bije żydostwa, po nim jeno próchno się lyszczyliterackiej bibuly...

Karlshad, w wrześniu.

Teatr żydowski

dyr. S. M. GIMPLA
JAGIELLOŃSKA 11. —

W sobotę 17. bm. o godz. 7:30 wiecz. **„Na pograniczu dwóch światów“** (L. ER DYBUK) występ p. Malwiny Jolles w roli Lea.

W sobotę 17. bm. o godzinie 3:30 popołudniu **Dzejkale Blofer**

gródek przyznali się do wszystkich wyżej wymienionych nagadów batydyckich. Przesłuchanie oskarżonych trwało krótko, poczem prawie cały dzień przesłuchano świadków, których w liczbie 30 powołano do rozprawy. Wyrok musi stosownie do przepisów procedury wojskowej zawieźć go pre. dowódcę miasta i placu poczem dopiero zostanie ogłoszony.

O nadużycie władzy służbowej.

Przed sądem wojskowym O. G. toczyła się rozprawa karna przeciw wachmistrzowi W. P. Bronisławowi Horskemu i kapralowi Kazimierzowi Olfinerowi, oskarżonym o nadużycie władzy służbowej. Obaj oskarżeni przydzieleni służbowo do Pocztaowa, dopuścili się w ten sposób nadużycia władzy, że bezprawnie przytrzymali handlarzy żydowskich Cindera i braci Setzów. Oskarżony Horski wdał się w targi z aresztowanymi i za opłatą 10.000 mk. oświadczył gotowość uwolnienia ich. Po dłuższych targach aresztowani złożyli kwotę 8.000 mk. z czego 3.000 mk. otrzymał drugi oskarżony Olfiner. Po przeprowadzonej rozprawie przewodniczący ppulk. Stempfel oskarżał kap. Jasłowski, bronili Dr. Link i dr. Hirsztgung.

Z sali sądowej.

Radca magistratu Platowski przed sądem.

W dniu wczorajszym rozpoczęła się rozprawa główna przeciw drowi Stanisławowi Platowskiemu, starszemu radcy magistratu i Romanowi Stworzyńskiemu, urzędnikowi manipulacyjnemu magistratu, oskarżonym o zbrodnię sprzeniewierzenia. Sprawa ta była już raz przedmiotem rozprawy dnia 2 lipca, lecz z powodu niejawienia się świadków została wówczas odroczone.

Akci oskarżenia zarzuca oskarżonym sprzeniewierzenie trzech beczek loju, stanowiących własność państwa a przechowywanych w magazynach rzeźni miejskiej. Lój ten był przeznaczony dla użytku miejskiego Zakładu wodociągowego, w drodze jednak do zakładu zmikł w tajemniczy sposób. Oskarżenie zarzuca obwinionym, że lój sprzedali mydlarzowi Friedrichowi. Radca Platowski zaprzecza zarzutom podniesionym przeciw niemu, tłumacząc się tem, że nic o tej tajemniczej sprawie nie wie. Współoskarżony Stworzyński również wypiera się wszelkiej winy. Do rozprawy powołano szereg świadków. Wyrok zapadnie w sobotę.

Echa walk polsko-ukraińskich.

Lwów 17 września.
Przed sądem przysięgłych toczyła się w dniu wczorajszym rozprawa karna przeciw 19-letniej krawczyńi Zofii Mularczyk, oskarżonej o zbrodnię gwałtu publicznego. W listopadzie 1918 roku wstąpił do Wojsk Polskich i brał udział w walkach polsko-ukraińskich toczących się w okolicy Lwowa. Pewnego dnia przyszedł do domu (przy ul. św. Marcina) dla wypoczynku. Tymczasem sytuacja bojowa się zmieniła, gdyż oddziały ukraińskie zajęły ulicę św. Marcina, tak że Milan nie mógł więcej powrócić do swych towarzyszy broni. Chcąc więc uniknąć grożącego mu niebezpieczeństwa postanowił Milan schronić się u swego przyjaciela. Temu jednak stanęła na przeszkodzie oskarżona i wskazała patrol ukraiński do jego miejsca pobytu. W rezultacie żołnierze ukraińscy aresztowali Milana, którego następnie rozstrzelano na dworcu kolejowym Podzamcze.

Za czyn swój odpowiadała wczoraj Mularczykówna. Zauważyć należy, że za podobną sprawą zasądzoną już została Mularczyk

kówna a to na trzy lata ciężkiego więzienia. Sędziom przysięgłym postawił Trybunał trzy pytania: pierwsze główne w kierunku zbrodni gwałtu publicznego, oraz dwa dodatkowe: czy oskarżona mogła przewidzieć skutki swej działalności oraz czy uczyniła to ze złościwości wśród szczególnie niebezpiecznych okoliczności. Pytanie główne zawierdził przysięgli 11 głosami, pytanie drugie zaprzeczył 6 głosami, zaś trzecie pytanie zawierdził 8 głosami. Na podstawie tego werdyktu Trybunał zasądził Mularczykównę na półtora roku ciężkiego więzienia.

Z sportu.

Senzację dnia stanowi przyjazd do Lwowa drużyny bielskiej, Żydowskiego Klubu Sportowego »Hakoach«. Z wyników, jakie uzyskała ta w bieżącym sezonie uzyskała przeciw pierwszoklasowym klubom w Polsce, wynika, że należy ona do najsilniejszych. »Hakoach« w wszystkich prawie zawodach, do których tu stanął, wyszła zwycięsko; porażki doznał jedynie od mistrza Polski: Cracovii w stosunku 2:1, bije zaś Jutrzenkę krakowską 3:2, tę samą, która pokonała Makkabi 1:0. (Makkabi odniósł niedawno w Lwowie zwycięstwo nad Pogonią). »Hakoach« który wzoruje się w swej grze na takich wzorach, jak Sparta i Slavia, pokaże nam grę, jakiej dotychczas w Lwowie nie widziano.

Do walki staje »Hakoach« z Ż. K. S. w sobotę, a z Pogonią w niedzielę. Oba matcze odbędą się na boisku Pogoni. Przedtem odbędą się matcze Ż. K. S. II—Pogoń III. o mistrzostwo klasy C. mr.

NADESŁANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. N. Goldstein
były elev. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej
powrócił, ord. dla kobiet od 10—12, dla mężczyzn od 2—5, w niedziele i święta od 9—12.
Kraszewskiego 3. 10660

Dentysta **Dr. Zygmunt Koellner** 11481
ul. Żulińskiego 8 (pierwsza boczna Łyczakowskiej i Flekarskiej).

Sekundaryusz **Dr. Ignacy Schwarz**
szpitala żyd. Brajerowska 6.
powrócił i ordynuje

KRONIKA.

Od Wydawnictwa.

Z powodu ponownego podwyższenia płac, opłat pocztowych i kolejowych oraz innych wydatków związanych z wydawnictwem zniewoleni jesteśmy podwyższyć od 20. września br. cenę ogłoszeń w sposób następujący:

1) Zwyczajne za tekstem za wersz nomp.	20 M.
2) Nadesłane i nekrologia » » »	60 »
3) Na pierwszej stronie » » »	180 »
4) Przed kroniką » » »	120 »
5) Po kronice i komunikaty » » »	90 »
6) Drobne ogłoszenie za każdy wyraz	8 »
7) Kupno, sprzedaż, małżeństwo i pryw. koresp. » » »	9 »
8) Cała stronica	20.000 »
9) Pół stronica	10.000 »
10) Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem	60.000 »
11) Jedna szpalta na pierwszej stronie	20.000 »

Połączenie telefoniczne z Warszawą i Krakowem przerwane.

Repertuar teatru Miejskiego.

Sobota 17 września o godz. 7.30 „Pałace“ i „Cavaleria“.
Niedziela 18 września o godz. 7.30 „Kobieta bez skazy“.
Poniedziałek 19 września o godz. 7.30 „Dziwczyną z Holandyi“ operetka.
Wtorek 20 września o godz. 7.30 „Pałace“ i „Cavaleria“. Gościnnie występ Jana Majerskiego.

Repertuar Teatru Małego.

Niedziela 18 września „Zakochani“ lekka komedia w trzech aktach.
Poniedziałek 19 września „Moralność p. Dulskiej“ G. Zapolskiej.
Wtorek 20 września „Chory z urojenia“ „Moliera“.

— Z teatru. W sobotę 17. b. m. o g. 3.30 pop. powtórzona zostanie świetna komedia Rostanda „Romanyczni“, która na ostatniej popołudniówce dla młodzieży przepełniła widowie i przez młodocianych widzów została przyjęta gorącymi oklaskami.

Wieczór sobotni wypełnią opery „Pałace“ i „Cavaleria“ w których wystąpią świeżo pozyskane siły z opery poznańskiej p. M. Prądziń, bohaterski tenor (Cario) i p. W. Świątek baryton (Tonio). Partye Neddy odśpiewa p. Bandrowska. „Cavaleria“ w dawnej obsadzie z p. Płatówną i p. I. Włanem na czele.

Wieczór niedzielny zapełni „Kobieta bez skazy“ G. Zapolskiej, która swymi walorami artystycznymi i doskonałą grą artystów zdobyła niesłychane powodzenie na naszej scenie.

Dyrekcja Teatrów Miejskich poszukuje za dobrem wynagrodzeniem tenorów i basów do chóru. Reflektanci zechcą się zgłaszać codziennie rano między godz. 9 a 10 w sekretaryacie teatrów.

Dyrekcja Teatrów Miejskich podaje do publicznej wiadomości, że nigdzie po prowincjonalnych miastach nie urządza i nie urządza przedstawień i odpowiedzialności za artystyczny poziom wszelkich imprez podszycających się pod firmę Teatru Miejskiego we Lwowie ponosić nie może.

— Z Teatru Małego.

Sobota „Zakochani“ pogodna i pełna humoru sztuka spółki francuskiej Fiersa i Caillavet a w doskonałym tłumaczeniu W. Perzyńskiego.

— Z muzyki. Cykl koncertów biura M. Tuerka zainauguruje w rozpoczynającym się sezonie pianista Egon Petri wieczorem dnia 23. b. m. Na koncert ten wszystkie bilety są już wyczerpane. Drugi koncert znakomitego artysty odbędzie się z udziałem Orkiestry Teatru Miejskiego pod dyrekcją Bronisława Wolfstahla, w czasie trwania »Targów Wschodnich« we wtorek dnia 27. b. m. Wspaniały program obejmuje koncerty Beethovena i Czajkowskiego oraz Liszta, fantazyę »Taniec śmierci« na temat »Dies irae«.

— Art. malarze Z. Menkes i B. Langermann urządzają Przejąd ostatnich prac we własnej pracowni przy ul. Romanowicza 11, w dniach od 25/IX. do 2/X. od godz. 10 rano do 5 popoł. Wstęp wolny. — Winda. 11479

— Dobroczynca, który nie chce być wymieniony, złożył na ręce redakcji naszego pisma kwotę 15 tysięcy marek z prośbą o użycie tej kwoty wedle uznania redakcji częścią na cele narodowo-żydowskie, częścią na cele dobroczynne.

Redakcja zakupiła za 12 tysięcy marek książki hebrajskie, które rozdzielone zostaną z końcem pierwszego półroczia bieżącego, roku szkolnego między uczniów i uczennice niższych klas tutejszych gimnazjów żydowskich, którzy wykazują najlepsze postępy w konwersacji języka hebrajskiego.

Resztę ofiarowanej kwoty t. j. 3 tysiące marek przeazano zarządowi Ż. T. Sz. Lud. i Śr. d. z prośbą o wypłacenie

מני לראש השנה ויום כפור

11494

Bilety na modły świąteczne urządzone w roku bi ącym w obszernych lokalach ze światłem elektrycznym w szkole hebr. p. B SIWEKA W PASAŻU HAUSMANA 7 są do nabycia tamże, jakoteż w księgarni N. Siegla w Pasażu Hausmana l. 8

po 1000 Mk. kasom koleżeńskim trz ch gimnazyów Z. T. Sz. Lud. i Sz.

— Kongregacja kupców polskich na wniosek wiceprezesa kongregacji p. Litwinowicza — uchwaliła na Zjazd kupców polskich, który odbędzie się w czasie Targów Wschodnich, zaprosić całe prezydium miasta Lwowa z wyjątkiem Wiceprezydenta miasta Dra Schleichera z powodu iż Dr. Schleicher jest Żydem. Gdy jeden z członków wydziału wrócił uwagę, że Dr. Schleicher jest przecież Polakiem, odpowiedziano mu, że on jest »Szabesgoj«.

— Nie podnosić cen. »Kongregacja Kupiecka, Towarzystwo Kupców Lwowskich i Izba Rękodzielnicza, uchwały napętnować kilku kupców i przemysłowców, którzy próbowali podnieść ceny na czas »Targów Wschodnich« we Lwowie«.

— Wydział lwowski Stowarzyszenia gospodnio - restauracyjnego przy współudziale przewodniczącego centralnego związku pracowników kelnerskich postanowił na zwołanem w tym celu posiedzeniu popierać najusilniej »Targi Wschodnie« i nie podnosić cen w przedsiębiorstwach gospodnio-restauracyjnych wychodząc z założenia, że gościnne i uprzejmie przyjęcie gości przyczyni się w znacznej mierze do powodzenia »Targów Wschodnich«. (EE.)

— Dyrekcya poczt komunikuje: Ministerstwo poczt i telegrafów zezwoliło na wysyłanie telegramów dziennikarskich z Polski do Rumunii, że zniżką 50 proc normalnej taksy telegraficznej.

W myśl reskryptu ministerstwa poczt i telegrafów w urzędzie pocztowym Hancwicze pow. Baranowicze, zaprowadzono służbę telegraficzną, a w urzędach Kusznice pow. Wilejka, Kraszewo pow. Cechanów i Wojsławice pow. Chełm, służbę telegraficzną i telefoniczną.

— Podatek giełdowy. W dniu 3. października b. r. wejdzie w życie ustawa z dnia 2. lipca o podatku giełdowym. Ogłoszona wraz z rozporządzeniem wykonawczem w Nrze 73 Dz. U. Rz. P. (Pat).

— Przyjazd delegacji oficerów finlandzkich. Dnia 18. b. m. t. j. w niedzielę przybędzie do Lwowa delegacja oficerów finlandzkich, która odbywa podróż po Polsce. Delegacja zabawi we Lwowie przez niedzielę, poczem odjedzie w kierunku Lidy.

— Dar odzieżowy Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego. Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom zajmuje się obecnie przygotowaniem rozdawnictwa daru odzieżowego, otrzymanego od Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego Fundacji, dla Dzieci Europy. Dar ten obejmuje 280.000 płaszczyków, 350.000 par obuwia i 700.000 ciepłych pończoch.

Płaszczyki przygotowuje się w Warszawie z materiału, który nadchodzi z Ameryki w całych sztukach. Przygotowanie 280.000 płaszczyków wymaga 680.000 metrów sukna. Gdyby tę ilość sukna rozciągnąć wzdłuż toru kolejowego — zajęłoby ono przestrzeń od Gdańska do Lwowa. Do przygotowania płaszczyków zostanie zużyte 30.000 kilometrów nici.

Przeciętnie przygotowuje się 5.000 płaszczyków dziennie. Wkrótce produkcja dzienna zwiększy się do 8.000. Krajanie, szycie, portowanie i rozdawnictwo tej odzieży zatrudnia około 1.000 osób. Płaszczyki wraz z obuwem i pończochami będą wysłane ze składnic okręgowych

PAKPD, w Lwowie i Warszawie do Komitetów powiatowych, rozrzuconych po całym kraju, a Komitety te z kolei, będą rozdawały odzież tę instytucjom opiekującym się dziećmi, oraz kuchniom. Ten łańcuchowy system pozwoli odzieży tej dotrzeć do dzieci najbardziej potrzebujących, dla których jest przeznaczona. Całkowity ten dar stanowi wartość miliona dolarów. Gdy go się naładuje na wagony — wypełni 2 pociągi towarowe złożone każdy z 40 wagonów.

— W służbie bolszewickiej. Przed zwyczajnym Trybunałem karowym odbyła się onegdaj rozprawa główna przeciw właścicielom Iwanowi Sobkowi, Józefowi Lisowieckiemu, Łucyanowi Bidzie, Józefowi Skaleckiemu, Mich. Hejdukowi i Iwanowi Kurmie, oskarżonych o zbrodnię zdrady głównej. Gdy w lecie ubiegłego roku wojska bolszewickie załazy wschodnią część kraju, wyż wymienieni zgłosili się jako ochotnicy do wojsk bolszewickich. Oskarżeni brnili się tem, że wstąpili w szeregi czerwonej armii z głodu i nie wiedzieli za kogo i przeciw komu walczyć. Sąd skazał oskarżonych na krótkotrwałe kary wolnościowe, umorzone aresztem śledczym.

— Z kroniki polskiej. H. Skubali skradziono na pl. Krakowskim amerykański zegarek złoty z łańcuszkiem wartości 100.000 Mp.

Francuski ppor. Franciszek Vautier doniósł policji, że przed trzema miesiącami skradziono mu w hotelu »Grand« szczerkę sztuczną, przez co poniósł szkodę 20.000 Mp.

— Na modły świąteczne w synagodze Zakładu sierót Janowska 34 wstęp będzie dozwolony tylko za biletami, które wydaje dyrekcja od 4 do 6 popołudniu. 11370

— Na żądanie członków odbędzie się dziś sobota o godz. 3:30 popołudniu plenarne zebranie członków. Uprasza się wszystkich członków punktualnie się zjawić. 11469

— Poszukiwany Arthur Rohn przez małżonkę Gertudę Kohn, Berlin, Hufelandstr. 17. Dnia 29 maja 1919 roku, wracając jako jeńiec wojenny z Rosji otrzymał w Ekspozyturze Wiedeńskiego Banku Związkowego w Stanisławowie list kredytowy na Wiedeń na koron 1800.— Po odbiór kwoty dotychczas się nie zgłosił. 11491

Wiadomości handlowe.

Lwów, 16. września 1921.

W obrotach akcyjami wielkie transakcje. Pacono: Pezet 1300—1325—1335, Nafta 2900—2800—2850—2750, Gafota 2250—2275—2050, Cmielów 4000—3950, Wiedeń 319—323, Oikos 7400, Chodorów 3175—3150—3175—3150, Parowozy 1425—1450, Karpalit 1750—1700, 4 proc. T. K. Z. 103, Pocisk 1250.

Czerniowce 4000, Berlin 43 75.

Poza giełdą w walutach i dewizach tendencja ranó zwykła, popołudniu chwiejna.

Pacono: Dolary ameryk. 4770—4700 4650—4675, kanadyjskie 4100—4150, marki niem. 42:50, leje rum. 39%, kor. czeskie 55:00.

Złoto: 10 rublówki 22.000, Srebro: austr. 1 korona 800 mk.

Kursa Giełdy lwowskiej

z dnia 16 września 1921.

Akcje za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym). (Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda) olicz. żądano

Bank akcyjny związkowy 280—44:30	580—	—
II. i VI. emisyj	—	—
Bank dyskontowy we Lwowie 280—0	700—	—
Bank hip. akcyjny 280—30	820—	—
Bank hip. zemel. 280—28	420—	—
Bank Małopolski 280—22:40	650—	—
Bank powszechny kred. 140—7—	310—	—
Bank przemysłowy 280—28	660—	—
Bank ziemsk. kred. 280—35	635—	—
Akcje Tow. handl. i przem.		
Browary lwowskie 500—100,	2500—	—
Tow. Chodorów 140—0	3100—	3225—
Tow. akc. Karpalit —42	167—	1775—
»Cmielów« Fabryka porcelany 140—	3900—	4060—
Fabz. Cementu »Portland Szczakowa« 1000—28	—	—
Tow. akc. »Galicya« 140—301	15000—	—
Tow. Gafota ex 490—22:50	2000—	2300—
Tow. Górka 140—15:40	900—	—
»Oikos« Zakłady przem. drzewnego 140—0	7300—	7500—
Warszawska Skazak. budowy »Parowozów« 1000—0	1400—	1475—
»Pezet«, Tow. Zakłady budowlane 500—00	1275—	1350—
Pocisk Zakłady amunic. 500—30	1225—	1275—
Polski Glob 350—100	1200—	—
Polska Nafta 500—75	2700—	2950—
Polsk. Tow. handl. 500:21	1300—	—
Tow. hakerawa ex 140—56	2300—	—
Zakł. el. Siersza (wz. em) 140—5:60	2225—	—
Gal. Zakł. gór. Sierum 140—0	6000—	—
Tow. Zieleniewski 140—20	9000—	—

Waluty.

Ruble carskie po 100 rb.	450—	500—
„ „ po 500 rb.	200—	250—
„ „ drobne	—	—
Ruble dumskie (po 1000)	50—	70—
„ „ (po 200)	50—	50—
Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20)	—	—
Karbowanos (po 1000)	5—	5—
Grzywny (po 500) [wysaj]	6—	10—
1 frank franc.	290—	320—
1 Frank szwal.	650—	700—
1 £ Sterling	14000—	15000—
1 Dollar ameryk.	4300—	4600—
1 Dollar kanadyjski	3700—	4000—
Marki niem. (po 1000)	395—	4250—
„ „ (po 100)	3850—	4150—
„ „ drobne	3750—	4050—
Lei rumuńskie (500)	3800—	420—
Lei rumuńskie drobne	3700—	4100—
Liry włoskie	165—	185—
Czes de korony	5300—	5600—
Korony aust. niem. stemplowane	300—	320—

Dewizy:

Wypłata na Londyn	15000—	16000—
„ na Paryż	300—	330—
„ na Zurich	670—	720—
„ na Praga	5400—	5700—
„ na Wiedeń	31500—	335—
„ na Berlin	43000—	4500—
„ na Nowy Jork	4200—	4500—
„ na Medyolan	165—	185—
„ na Bukareszt	3800—	4200—

Rata bankowa

Stopa eskontowa P. K. K. P. 7%

Kursa Giełdy krakowskiej.

Kraków, 16. września 1921.

P. T. H I—III. 1125—1225, Impex 375 425, Polski Glob 1200—1300, Zegluga Polska 400—450, Zieleniewski I—II. 10300 10600, Parowozy 1400—1500, Trzebinia fabryka maszyn I—IV. 3200—3400, Lemiesz 840—900, Automotor 2300—2500 Polska Nafta 2500—3000, Siersza el. 2300—2400 Oikos 5500—6000, Pezet 1000 1200, Trzebinia tusacz. 3450—3650, Krakus 3000—3100, Cmielów 3600—3800 Górka 9400—9800, Siersza 10600—11900 T. P. G. 8300—9200, Chodorów 3000 3300, Pocisk 1050—1150.

Dolary ameryk. 4300—4500, marki niem. 4000—4200, korony austr. 805—835 kor. czeskosł. 5200—5300, franki fr. 300, 330, dolary kanad. 3700—4000, franki

zwajc. 000—000. franki belgjskie 000—000, funty szterl. 00000—00000, korony węg. 000—0.00, lei rum. 37'00—39'00, kor. szwedzkie 000—000, liry włoskie 000—000, kor. duńskie 000—000, kor. norweskie 000—000, m. fińskie 0000—0000, flor. holenderskie 0000—0000.

—□□—

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa 16. września 1921.

Dolary amer. 4625—4590, Kanada 41'00, franki francuskie 329, kor szwedzkie 1000 marki niem. 42'50—42'00.

Belgia 320, Berlin 42'50, Londyn 16700, Paryż 331—330, Wiedeń 314—313, Nafta 3475.

—□□—

Kurs dewiz.

Zurich. (Pat.) Kursa początkowe dewiz z dnia 16 b. m. Berlin 5'95, Praga 6'95, Nowy Jork 585—. Austr. noty kor. stempl. 0'40, Budapeszt 1'10, Bukareszt 5'00, Wiedeń 0'47, Medyolan 24'80, Zagrzeb 2'50, Warszawa 0'13.

Zurich. (Pat.) Kursa końcowe dewiz z 16. bm. Berlin 5'95, N. Jork 581'00, Paryż 40'95, Bruksela 40'50, Sztokholm 125'50, Madryt 00'00, austr. korony stemplowane 0'40 Budapeszt 1'10, Bukareszt 5'00, Wiedeń 0'47, Holandia 000'00, Londyn 21'56, Medyolan 24'75, Kopenhaga 102'25, Chrystiania 74'75, Buenos Aires 180'00, Warszawa 0'13, Praga 6'95, Zagrzeb 2'50.

—□□—

Wiedeń. Kursa austriackiej Ceny dewiz z 16 bm. Amsterdam 516'00, Zurich 282'75, Berlin 1457'00, Kopenhaga 284'75, Bruksela 110'80, Chrystiania 208'75, Sztokholm 349'70, Zagrzeb 666'00, Budapeszt 292'00, Bukareszt 1435, Londyn 6015', Praga 1869'00, Medyolan 0000, Nowy Jork 0000'00, Paryż 11205, Sofia 100'25, Warszawa 32'25—34'25.

Marki niem. 14'52, marki polskie 33'35—35'25, fr. francuskie 11155, szwajc 000'00, fr. belgijskie 110'80, lewy bułgarskie 10'10, lei rumuńskie 14'35, liry włoskie 68'60, funty szterl. 5980, dolary amer. 1618, noty holenderskie 000'00, noty duńskie 282'25, noty norweskie 206'25.

NADEŚLANE.

Z okazji zaręczyn kuzyna mego p. Józefa Bachusa z p. Frydzą Kofflerówną zasyła serdeczne gratulacje
11470 Hela Bachusówna.

Zapraszamy wszystkich krewnych i przyjaciół na ślub naszego syna Artura z panną Elią Wittelsówną, który się odbędzie dnia 20 września t. z. o godz. 4 popoł. we Lwowie przy ul. Kościuszki 1. 5.

Michał Kędziąbski z żoną, z Tarnopola. Osobnych zaproszeń nie wysyła się. 11467

Do zaręczyn p. Chaima Dawida z p. Loti Elberger gratulują serdecznie
11473 Rivaltowic.

Chaim Dawid — Loti Elberger
Kabat Zaleszczyki
zaręczeni w wrześniu 1921. 11472

Z okazji zaręczyn p. Tonci Grunerówny z p. Hermanem Bachusowem zasyłamy najserdeczniejsze gratulacje i dobre życzenia.
11480 Jonasz Aron i Moses Ehrlich.

Gezel Blum — Pani Berlefin
Turki Stary Sambor
zaręczeni w wrześniu 1921. 11484

Z okazji zaręczyn p. Ferblówny życzą dużo szczęścia
11587 Osowie Finkelsteinowie.

Z okazji zaręczyn współpracowniczek p. Frydli Memlich z p. Klucy Memlich serdecznie gratulują
Zydowski Klub amatorski w Krakowie
(z wyjątkiem Abr. Hoffmana).
11490

„SUDON“ NAJLEPSZY I NAJWYDATNIEJSZY
Klej etykietowy i biurowy
ŻADAĆ WSZĘDZIE! 11334
Fabryka: Lwów, ul. Skarbkowska 35

DROBNE OGŁOSZENIA
POMOC LEKARSKA.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ Sekundaryusz szpital. powszech.
rowebelt i ordynuje Słowackiego 4
naprzeciwgt. poczty.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 11453
Dr. HENRYK ROSMARIN
były elem. kliniki parysk., wied. i lwowsk.
ord. od 8—10, 12—113—6 — Lwów, Kopernika 12

Specjalista chor. skórnych i wenerycz.
Dr. MICHAŁ SALPETER
Lwów Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6 11453

NAUKA I WYCHOWANIE.

BATORIGO 34 »Ecole française« najszybsza metoda wyuczenia języków. Rodowite siły. 1101

Akademię wyuczy łatwą metodą języka francuskiego lub hebrajskiego, udziela również lekcji z zakresu szkół średnich zwłaszcza klas wyższych. Zgłoszenia pisemne do Administracji pod »Akademię«. 11425

Księgarnia »Beth Israel«

sp. z ogr. odp. Lwów, Jagiellońska 15.
kupuje i sprzedaje wszelkie dzieła judaistyczne w wszystkich językach. 10994

Przez Ministerstwo Sztuki i Kultury zatwierdzona Szkoła gry fortepianowej Salomei Adler, Jagiellońska 17 — przyjmuje wpisy 10112

INTERESA HANDLOWE.

Poszukuję spółnika z kapitałem dwómilionów marek. Piwnice betonowe do oddania. Wiadomość w Adm. 11486

Uczciwy spółnik celem rozszerzenia handlu galanterijnego na obuwie poszukiwany. Wiadomość: Gródecka 34, II. p. 11485

Poszukuję spółnika z wkładem do 3 milionów celem otwarcia pierwszorzędnego magazynu obuwia. — Zgłoszenia do Administracji pod »Korzyść«. 11482

POSAD POSZUKUJĄ.

Manipulant lasowy poszukuje posady. Zgłoszenia pod »Energię« do Administr. 11495

Akademię obejmuje posadę nauczyciela domowego na wal. Prócz polskiego i niemieckiego udzieli też lekcji francuskiego, początków hebrajskiego i gry na mandolinie. Najchętniej w pobliżu stacji kolejowej. Zgłoszenia do Adm. pod »Nauczyciel domowy«. 11501

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Słuchacz polit. daniki poszukuje mieszkania z celem utrzymania (stuchnia rytualna) przy lepszej rodzinie. Zgł. do p. Stolbergów, Lwów, Bernsteina 5, między 9—12. 11446

Pokoju kawalerskiego poszukuje zamożny technik. Łask. zgłoszenia pod »Spokojny« do Adm. »Chwila«. 11474

Zamienię mieszkanie we Wiedniu składające się z trzech pokoi z komfortem z meblami na takie same we Lwowie z meblami lub bez. Blizsza wiadomość Oryasz Knoll, Wiedeń, Vorgartenstr. 150 lub we Lwowie Bluzo sped. J. Preczep i Ska. 11488

RÓŻNE.

Lekarz z 5-cio letnią praktyką poszukuje dobrego miejsca, celem osiedlenia się. Wiadomość: Arnold Blatt, Lwów, plac św. Teodora 4. 11422

Kapelusze Pań i Panów przerabia na najnowsze masy. Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuweita, Lwów, Balonowa 3. 9410

Właścicielka Salonu Maison »Winitz«, Halicka 21 powróciła z Wiednia i Budapesztu. 11471

WOLNE POSADY.

Magazyn konfakcy męskiej i dziecięcej
M Körner, Lwów, Trybunałska 6, poszukuje zdolnego sprzedawcy. 11179

Panna władająca biegle językiem polskim i niemieckim poszukiwana do dwóch dziewczynek lat 7 i 10. Panny z syciem mają pierwszeństwo. Oferty pod »Zelazo« do Administr. »Chwila«. 11445

Subjektu starszego z branży obuwia poszukuje firma **H. Tendler, Kilińskiego 1.** 11478

Inteligentna panna (pan) obznajomiona kasowością znajdzie zaraz zajęcie w większym przedsiębiorstwie przemysłowym. Zgłoszenia pisemne pod »Przemysł« do biura ogłoszeń Brücka, Kofciuszki 2. 11453

Panna inteligentna poszukiwana do dwójga sympatycznych dzieci, znająca sycie ma pierwszeństwo. Zgłoszenia: Słoneczna 7 u gospodarza 11387

Nauczycielka do dzieci (szk. lud.) znajdzie natychmiast posadę na korzystnych warunkach. Z hebrajskim i muzyką mają pierwszeństwo. Zgłoszenia Dwernickiego 42, drzwi Nr. 1. 11468

Przedsiebiorstwo drzewne poszukuje rutynowanej(bu) buchalterk(a). Oferty z podaniem referencji pod »Buka« do Administracji. 11493

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Piękną jadalnię, rzeźbioną, dębową, ciemną sprząda tapicer Szcherba, Lwów, ul. Zybkiewicza 1-15. 11279

Obręcze gumowe »Reithoffera« poleca F. Rentschner, Legionów 37. 11146

Bacznosc! Fabryka kapeluszy J. Gottlieba, Lwów, pl. Strzelecki 15, przyjmuje kapelusze męskie i damskie do przerobienia według najnowszych fasonów, które wykonuje jaknajstaranniej, sprzedaje kapelusze damskie. Dla przyrzednych wykonuje w 24 godzinach jaknajstaranniej. 10606

Ważne dla pań i panów! Kapelusze męskie i damskie przyjmuje się do przerabiania na najnowsze fasony. Sprzedaje się też kapelusze hurtownie i detalicznie Fabryka kapeluszy Józefa Kühnberga, Lwów, ul. Kościelna 5, Filia pl. Krakowski 5 — Mezanim. 11130

Futro podróżne (szopy) okazują się do sprzedania. Wiadomość przy ul. Rzeźnickiej 1. 11, I. piętro w godzinach popołudniowych. 11475

Maszyna do szycia pierścieniowa Singera w dobrym stanie do sprzedania, ul. Szajnochyy 1, II. piętro drzwi wprost — od godz. 4—6-tej. 11498

Cyrkularki kompletne do drzewa, różnołożyskowe, pily tarczowe, gatrowe, motory, artykuły techniczne, dostarczą zakłady Standart, Kraków, Grodzka 25. 11489

Ogłoszenia.

Zarówki świecowe do świeczników matowe i jasne dostarcza natychmiast firma
Bernard Panzer
LWÓW, KOPERNIKA 17. 11415

Złote obrączki ślubne

14 karat. sztuka Mk. 500
ze tona. Złoto po kursie dziennym lub w zniżeniu 20 storn.
JUBILER
H. MANDL
KOPERNIKA 14.
naprzeciw domu Kaperka. 1000

WOLNE POSADY.
Rutynowana, pierwszorzędną siłą biurowa z ładnym piórem poszukiwana do Administracji »Chwila«. Zgłoszenia osobiste ze świadectwami stwierdzającymi kwalifikacje między 18—1.
Poszukuję panny do szycia i do pomocy w gospodarstwie. Feinsinger, Sykstuska 14. 11236

Baczność Eleganckie Panie!

11147

Magazyn Nowości dla Pań **Münzer i Frisch**
UL. KILIŃSKIEGO 1 (naprzeciw Kawiarni Wiedeńskiej) « « «

poleca: Bluzki, suknie, halki, szlafroki; żakiety — zawijanki, szale wełniane i jedwabne, kompletne wyprawy ślubne i t. p. « « « « «
CENY KONKURENCYJNE!

Nauczycieli

matematyki (z fizyką) oraz hiszpani i geografii tylko z ukończonym wyższym wykształceniem do klas wyższych poszukuje 8 kl. gimnazjum żeńskie 11478

L. Wolfsohnowej w Łodzi (Zawadzki 23)

MEBLE

pierwszorzędnej jakości
 własnego wyrobu poleca
SKŁAD MEBLI

JAKÓB SEINFELD
 LWÓW, SYKSTUSKA 2 w podwórzu.

Własnego wyrobu

Kołdry, Materace

wkłady do łóżek, sienniki, poduszki, koce, prześcieradła i t. p. poleca fabryk pościeli

M. Mleko „OOOO” A. Pietruszki
 Lwów, Koralmicka 1. 6. 11287

Ogłoszenie.

W 8-mio kl. Gimnazjum Męskim Gminy Izraelickiej w Kielcach wakuje posada: kierownika i nauczyciela matematyki.

Podania z załączeniem życiorysu, odpisów świadectw i referencji przysyłać należy pod adresem Dyrekcji 8-io kl. Gimn. 2 d. 11382

w Kielcach, Seminaryjska 24.

Zarząd Żydowskiego Domu Akad. ul. św. Teresy 26 a

ma na sprzedaż następujące artykuły żelazne: 2 kotły do centralnego ogrzewania oraz stare żelaziwo oglądać można codziennie między 14—16 na miejscu za zgłoszeniem się u Administratora domu najdalej do dnia 25. września br. Oferty pisemne z zapodaniem warunków należy wnieść na ręce WP. Dr. Graffa Henryka ul. Pańska 8, najdalej do dnia 1. września br. 11500

10% więcej niż każdy inny!
 placę za **ZŁOTO, BRYLANTY**
 i wszelką biżuterię **L. SELIGMAN** LWÓW,
 pl. Akademicki 4.
 Obrączki ślubne po kursie dziennym! 11417

ROWERY STARE oraz **PLYTY GRAMOFONÓW**
 mogą być połamane. placę po 85 Mk. za sztukę.
JAKÓB ROSENMAN, Lwów, ul. Akademicka 26. 10780

Pończochy
 rękawiczki, reformy i skarpetki poleca
 po cenach reklamowych
Magazyn A. Fliegelmann
 Lwów, ul. Włostowa 11 a. 11476

NA SEZON SZKOLNY poleca hurtowny **SKŁAD PAPIERU**

Agid i Umschweit Lwów, Żółkiewska 16.
 zeszyty, bloki rysunkowe, notatki i inne przybory szkolne po cenach fabrycznych 10348

WAŻNE DLA PT. PAŃ!

Od 20 lat istniejąca **Pracownia kostymów**

i konfekcji damskich

A. WEINSTEINA

LWÓW, UL. SOBIEKIEGO L. 15.

Została na nowo uruchomiona i zaopatrzona w pierwszorzędne materiały na kostiumy i płaszcze zimowe oraz pluszowe. W konanie według najnowszego fasonu.

« « CENY UMIARKOWANE. » »

Za BRYLANTY, ZŁOTO

Srebro, dyamenty, perły, złote zegarki

placis-miennie **H. GUTTERMANN**

LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 14. 10895

Za Brylanty, Złoto,

SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ,

PLACI NAJWYŻSZE CENY

Zegarmistrz **S. ALTHOLZ**, Lwów, Pasaż Hausmana 5

wchód przez ulicę Sykstuską Nr. 6. 11446

E. F. **E. F.**

najpewniejszą ang. elską **S. Feder**, Lwów,
 ul. Hvg. poleca **Sykstuska 7.**
 Wyższość na prowincyjskich dystryktach i opiatole za nadroczaniem 100 Wp. za 100.

Ważne dla prowincyi!

Papiery oraz wszelkie przybory do pisania poleca 11483

HURTOWNY SKŁAD PAPIERU „Bo-nicza 11, l. p.

Obrączki ślubne sprzedaje najtaniej —

H. GUTTERMANN

Lwów, SYKSTUSKA 14. 18096

Willa za 6500 dolarów

w Lwowie koło parku stryjskiego do sprzedania, 8 pokoi, gaz, elektryka, wszelaki komfort, ogród, 4 pokoje mogą być wolne.

Wiadomość: Adwokat, Dr. Gołogórski, Lwów pl. Bernardyński L. 11. 11401

Przywóz kakao mielonego już dozwolony!

Kakao holenderskie

„DE JONG“

sprowadzić można wagonowo lub w zbiorowych ładunkach za pośrednictwem reprezentacji na Polskę. 11477

Ignacy Spira, AJENCYA HANDLOWA

Kraków, ul. Dietlowska 29. — Tel. 1101.

Na sezon szkolny poleca HURTOWNY

SKŁAD PAPIERU Ignacego Schlaga Rynek 1. 14.

Zeszyty, bloki rysunkowe, notatki, tabliczki, rysiki i inne przybory szkolne po cenach fabrycznych. 10348

WAZELINA marki Columbia W BECZKACH.

WAZELINA marki Columbia w blaszanych pudełkach à 14 kg. najlepszej jakości poleca

FABRYKA CHEM. TECH. WYROBY 10887

„COLUMBIA“

L. Wittelsa, Lwów, Panińska 9.

↓

Dla reklamy

sprzedajemy po cenach
 hurtownych
 żakiety, swaetry męskie, pończochy, szale i czapeczki zimowe

„Dom pończoch”

ul. Jagiellońska 11.

Elegancki świat
 używa My
 mycia toaletowego i pudru
„La Fleur”
 ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!

11215
Fabryka „Kosmos” Lwów, św. Marcina 15

Dla Eksporterów i Odbiorców krajowych dostarczamy natychmiast najlepszą « «

Papę dachową i Asfalt

hurtownie i detalicznie. — Ceny konkurencyjne.
FABRYKA W. ŻARLIŃSKI
 PAPIY
 Stanisławów, Sapietzyńska 10. Tel. 130